

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Čakovec

KLASA: 041-01/20-03/2
URBROJ: 613-22-20-8

Čakovec, 21. rujna 2020.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
SOCIJALDEMOKRATSKE PARTIJE HRVATSKE ZA 2019.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	5
III.	REVIZIJA ZA 2019.	19
	Ciljevi i područja revizije	19
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	19
	Metode i postupci revizije	20
	Nalaz za 2019.	21
	Provedba naloga i preporuka	23

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Socijaldemokratske partije Hrvatske (dalje u tekstu: Stranka) za 2019.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2019. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljnim načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2019. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba upisana u Registar političkih stranaka u veljači 1990. Sjedište Stranke je Trg Drage Iblera 9, Zagreb. Djelokrug Stranke određen je Statutom i Programom, a rad i djelovanje Stranke su javni.

Stranka je samostalna demokratska stranka slobodnih, ravnopravnih i odgovornih članova koji djeluju radi poštovanja čovjeka, njegova dostojanstva, prava i sloboda, neovisno o njegovu svjetonazoru, vjerskoj i etničkoj pripadnosti, dobi, rodu, rodnom identitetu, seksualnoj orijentaciji, političkom uvjerenju i socijalnom statusu, ostvarivanja i zaštite prava radnika i osoba koje žive od rada i na temelju svog rada, afirmacije prava i sloboda zapostavljenih i obespravljenih pojedinaca, društvenih grupa i slojeva, afirmacije rodne ravnopravnosti, zajamčenih prava ljudi na zdravstvenu zaštitu, obrazovanje, socijalnu skrb, radna, obiteljska i druga prava, održivog gospodarskog razvoja, uz ravnomjeran razvitak gradskih i seoskih područja, očuvanja kulturnog i socijalnog identiteta, ostvarivanja socijalne i nacionalne ravnopravnosti građana i njihovih kolektiviteta u Republici Hrvatskoj, ostvarivanja demokratskoga političkog i pravnog poretka u državi te vladavine prava i socijalne pravde, razvoja pluralističkoga, pravednoga i solidarnoga društva, visoke kvalitete života za sve radnike i društvene slojeve, poštovanja antifašizma kao civilizacijske tekovine suvremenog svijeta, skladnog i ubrzanog društvenog razvoja, uspostave društvene, ekonomske i političke podloge za unaprjeđivanje lokalne i područne (regionalne) samouprave i uravnoteženja regionalnog razvoja, uloge, razvoja i odgovornosti velikih gradova kao pokretača komplementarnog razvitka, kao i zaštite kulturne i prirodne baštine te čovjekove okoline. Za obavljanje djelatnosti Stranka ostvaruje sredstva iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od članarina, imovine, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih prihoda.

Statutom iz ožujka 2018. uređeni su i utvrđeni naziv i sjedište, znak i ciljevi, način informiranja javnosti, načela djelovanja, prava i obveze članova, oblici organiziranja, tijela Stranke (način njihova izbora, opoziva, imenovanja i smjenjivanja, trajanje mandata), sredstva za rad, prestanak rada te druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke. Pravila ponašanja te način postupanja u vezi s neetičnim ponašanjem zaposlenika i članova, a posebno članova Stranke koji obnašaju javne i političke dužnosti, uređena su Statutom te Pravilnikom o radu.

Stranka je organizirana na teritorijalnom načelu i sastoji se od središnjice te županijskih, gradskih i općinskih organizacijskih jedinica (u gradovima i općinama članovi se mogu organizirati u mjesne ogranke, a u pojedinim naseljima i dijelovima većih naselja, općina i gradova ili u kojima nije osnovana organizacija Stranke djeluju povjerenici). Članovi se mogu organizirati i prema interesnoj osnovi u forume, dok se za pojedina područja političkog i društvenog djelovanja osnivaju savjeti. Stranka je jedinstvena politička organizacija koja obuhvaća cjelokupno članstvo i sve organizacijske oblike na području Republike Hrvatske te u pravnom prometu djeluje kao jedna pravna osoba.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća tijela: Konvencija, Glavni odbor, predsjednik i Predsjedništvo. U Stranci također djeluju i izvršno-operativna tijela: glavni tajnik i Tajništvo, poslovni direktor i Poslovni odbor, Statutarna komisija, Središnji savjet (političko savjetodavno tijelo) te forumi (interesno-politički oblici organiziranja društvenih skupina).

Konvencija je najviše programsko i političko središnje tijelo Stranke, a može biti izborna i izvještajno-tematska. Izborna konvencija održava se u pravilu jednom u četiri godine, a obvezno u roku 150 dana od službene objave rezultata nakon provedenih izbora za Hrvatski sabor, dok se izvještajno-tematska konvencija održava jednom godišnje. Konvencija donosi Statut, Program rada, odluke, deklaracije i druge akte iz svoje nadležnosti, utvrđuje smjernice i stajališta Stranke, bira potpredsjednike i članove Predsjedništva i Glavnog odbora, raspravlja i prihvaća izvješće o radu predsjednika, Predsjedništva i Glavnog odbora, donosi Poslovnik o svom radu te obavlja i druge aktivnosti utvrđene Statutom. O načinu izbora i broju članova Konvencije odluku donosi Glavni odbor uvažavajući broj članova te rezultat ostvaren na parlamentarnim izborima u općinama i gradovima.

Glavni odbor je najviše tijelo Stranke između dvije Konvencije, a čine ga 103 člana koje bira Konvencija. Mandat članova Glavnog odbora traje četiri godine. Odgovoran je za provođenje odluka Konvencije, utvrđuje prijedlog Programa i Statuta, donosi financijski plan, bira i razrješava glavnog tajnika i poslovnog direktora, raspravlja i donosi izborni program i odluku o kandidatima Stranke za zastupnike, kao i odluku o kandidatima Stranke za Europski parlament, donosi odluku o međunarodnom udruživanju Stranke te obavlja i druge poslove utvrđene Statutom i poslovnikom.

Predsjedništvo je najviše političko tijelo između dviju sjednica Glavnog odbora koje ima 18 članova. Provodi Program Stranke, odluke Konvencije i Glavnog odbora, raspravlja o aktualnim političkim pitanjima i o njima donosi odluke, utvrđuje politiku gospodarenja imovinom, odobrava ugovore o stjecanju, otuđenju i opterećenju imovine Stranke te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Članove Predsjedništva čine predsjednik, potpredsjednici i članovi Predsjedništva izabrani na Konvenciji. Predsjednik Stranke je po položaju predsjednik Predsjedništva, koji predstavlja i zastupa Stranku te njome rukovodi. Predsjednik Stranke od 28. studenoga 2016., i u vrijeme obavljanja revizije (lipanj 2020.), je Davor Bernardić.

Glavni tajnik je izvršno i operativno tijelo koje za svoj rad odgovara predsjedniku i Glavnom odboru Stranke. Organizira i koordinira rad tijela Stranke, pomaže predsjednicima tijela Stranke u sazivanju sjednica i organizaciji rada, usklađuje rad općinskih, gradskih i županijskih organizacija Stranke, prema potrebi saziva koordinaciju tajnika županijskih organizacija, usklađuje rad savjeta organiziranih na razini Stranke, predlaže odluke o organizaciji stručne službe Stranke te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Glavni tajnik od 24. ožujka 2018., i u vrijeme obavljanja revizije (lipanj 2020.), je Nikša Vukas.

Poslovni direktor upravlja imovinom Stranke, brine o prihodima i rashodima Stranke, vodi brigu o zaposlenicima, predlaže financijski plan i financijski izvještaj, brine o stjecanju i otuđenju imovine Stranke, organizira financiranje aktivnosti Stranke i druge poslove financijsko-gospodarskog karaktera te rukovodi stručnom službom Stranke. Od 11. prosinca 2016., i u vrijeme obavljanja revizije (lipanj 2020.), poslovni direktor je Nikša Vukas.

Poslovni odbor usvaja financijska izvješća te nadzire korištenje materijalnih sredstava Stranke.

Početakom 2019. Stranka je imala 47, a koncem godine 45 zaposlenika.

Planiranje

Financijski plan i Godišnji program rada za 2019. doneseni su i usvojeni na sjednici Poslovnog odbora u prosincu 2018. Izmjene Financijskog plana i Godišnjeg programa rada za 2019. donesene su u prosincu 2019.

Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 22.969.393,00 kn, a rashodi u iznosu od 18.868.750,00 kn. Izmjenama Financijskog plana prihodi su planirani u iznosu od 24.632.967,00 kn, što je 1.663.574,00 kn ili 7,2 % više u odnosu na Financijski plan, a rashodi su planirani u iznosu od 25.736.770,00 kn, što je 6.868.020,00 kn ili 36,4 % više. Planirani prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 21.250.767,00 kn, od članarina u iznosu od 1.560.000,00 kn, imovine u iznosu od 1.377.700,00 kn, druge prihode u iznosu od 226.500,00 kn i od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 218.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 17.789.100,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 5.258.000,00 kn, tekuće donacije (pomoći) u iznosu od 1.159.000,00 kn, financijske rashode u iznosu od 819.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 425.000,00 kn te druge rashode u iznosu od 286.670,00 kn.

Skreće se pozornost da je odredbom članka 50. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19), koji je stupio na snagu 24. ožujka 2019., propisano da su političke stranke koje vode dvojno knjigovodstvo dužne financijski plan za iduću kalendarsku godinu sastaviti u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Odredbom članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Odredbama članka 17. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija propisano je da se obrazloženje financijskog plana sastoji od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te programa, aktivnosti i projekata, koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan. Obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Godišnjim programom rada za 2019. planirane su aktivnosti redovnog poslovanja središnjice i organizacijskih jedinica u iznosu od 19.640.270,00 kn te aktivnosti u okviru 12 programa koji se odnose na izbore članova u Europski parlament, izbore za predsjednika Republike Hrvatske, Konvenciju, Statutarnu komisiju, Glavni i Poslovni odbor, tri interesna organiziranja (forumi seniora, mladih i žena), međunarodnu suradnju, edukacije i savjete Stranke u iznosu od 6.096.500,00 kn. Vrijednosno značajniji program odnosi se na planirane aktivnosti za izbore članova u Europski parlament u iznosu od 3.490.000,00 kn. Ostvarenje Plana i Programa prati se i analizira tijekom godine na sjednicama Poslovnog i Glavnog odbora.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te prema propisima koji određuju računovodstveno poslovanje neprofitnih organizacija.

Za 2019. sastavljeni su: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz Bilancu i Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji za 2019., Godišnji program rada, Financijski plan i izmjene Financijskog plana za 2019. te Izvješće o primljenim donacijama za potporu političkog djelovanja za 2019. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Objavljeni podaci istovjetni su podacima evidentiranima u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 24.665.948,00 kn, što je 415.740,00 kn ili 1,7 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 32.981,00 kn ili 0,1 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	13.468.393,00	14.479.767,00	107,5
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	6.699.363,00	6.771.431,00	101,1
3.	Prihodi od članarina	1.806.130,00	1.563.219,00	86,6
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	137.306,00	218.441,00	159,1
5.	Drugi prihodi	2.139.016,00	1.633.090,00	76,3
	Ukupni prihodi	24.250.208,00	24.665.948,00	101,7

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije povećanje prihoda odnosi se na prihode iz državnog proračuna za 1.011.374,00 kn ili 7,5 %, dok se vrijednosno značajnije smanjenje odnosi na druge prihode za 505.926,00 kn ili 23,7 %.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 14.479.767,00 kn i čine 58,7 % ukupno ostvarenih prihoda. Za redovito godišnje financiranje Stranke ostvareni su prihodi u iznosu od 14.135.767,00 kn, na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17), koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., odnosno Zakona o financiranju političkih aktivnosti izborne promidžbe i referendumu koji je stupio na snagu 24. ožujka 2019., te Odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 8/19), koju je donio Hrvatski sabor. Preostali prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 344.000,00 kn ostvareni su u skladu s Odlukom o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova u Europski parlament iz Republike Hrvatske (Narodne novine 32/19) za osvojena četiri zastupnička mjesta na izborima za članove u Europski parlament. Sredstva iz državnog proračuna doznačena su u skladu s donesenim odlukama.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 6.771.431,00 kn i čine 27,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 6.737.291,00 kn, naknadu troškova izborne promidžbe za održane prijevremene izbore u Gradu Ogulinu u iznosu od 22.500,00 kn te za izbore za vijeća mjesnih odbora u iznosu od 11.640,00 kn. Ostvareni su na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, odnosno Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača. Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvarena su u skladu s donesenim odlukama, a naplata prihoda prati se po područnim organizacijama Stranke.

– Prihodi od članarina

Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu od 1.563.219,00 kn i čine 6,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Obveza uplate članarine, čija visina ovisi o vrstama primanja i socijalnom statusu članova, utvrđena je Statutom, Odlukom o članarini i drugim oblicima materijalne potpore te izmjenom Odluke koju je Glavni odbor donio u srpnju 2008., odnosno siječnju 2017. Ustrojena je baza podataka članova Stranke koja sadrži podatke o članarinama (podaci o članovima, uplate, pregled potraživanja za članarine i drugo) od siječnja 2008. Stranka je u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13) koje su se primjenjivale do kolovoza 2019., odnosno odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19), koje se primjenjuju od kolovoza 2019., vodila evidencije te izdavala potvrde o primljenim članarinama.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 218.441,00 kn i čine 0,9 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na donacije za financiranje redovitih političkih aktivnosti tijekom godine u iznosu od 170.607,00 kn i za financiranje izborne promidžbe u iznosu od 47.834,00 kn. Prihodi su ostvareni na temelju odredbi članaka 10. i 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, odnosno članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojima su dobrovoljni prilozi (donacije), povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate političkoj stranci za njihov politički rad, odnosno za financiranje izborne promidžbe ili referendumske aktivnosti.

Za primljene dobrovoljne priloge do kolovoza 2019. Stranka je izdavala potvrde te vodila evidenciju o primitku dobrovoljnih priloga u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe. Od 1. kolovoza 2019. Stranka vodi evidencije i izdaje potvrde o primitku donacija u skladu s Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Dobrovoljni prilozi (donacije) primljeni su od 202 fizičke osobe u iznosu od 170.278,00 kn (od čega u novcu u iznosu od 149.423,00 kn i uslugama u iznosu od 20.855,00 kn) i šest pravnih osoba u novcu u iznosu od 48.163,00 kn. Iznosi primljenih pojedinačnih dobrovoljnih priloga (donacija) fizičkih i pravnih osoba u skladu su s iznosima koji su propisani odredbama članka 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, odnosno članka 19. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu. U skladu s odredbama članka 18. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, fizičke i pravne osobe koje su dale dobrovoljne priloge (donacije) nakon 24. ožujka 2019. dostavile su izjavu da se protiv njih ne vodi postupak naplate dospjelih nepodmirenih obveza prema državnom proračunu odnosno proračunu jedinice samouprave ili zaposlenicima. Za donacije čija je vrijednost veća od 5.000,00 kn zaključeni su ugovori. Uplatiteljima (davateljima) dobrovoljnih priloga (donacija) izdane su potvrde o primitku donacija. Za donacije primljene na poseban račun za financiranje izborne promidžbe uplaćene nakon završetka izborne promidžbe u iznosu od 600,00 kn (primljene od pet fizičkih osoba) Stranka je, u skladu s odredbama članka 26., stavka 2. Zakona, obavijestila Državno izborno povjerenstvo i pristigle donacije vratila donatorima. Državnom izbornom povjerenstvu, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja, Stranka je dostavila Izvješće o donacijama za potporu svog političkog djelovanja te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe. Državno izborno povjerenstvo na svojim je mrežnim stranicama objavilo navedena izvješća. Objavljeni podaci istovjetni su podacima iskazanima u financijskim izvještajima i evidentiranima u poslovnim knjigama Stranke.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 1.633.090,00 kn i čine 6,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od imovine u iznosu od 1.405.555,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu od 119.485,00 kn, uplate koalicijskih partnera za izbore provedene prijašnjih godina u iznosu od 79.659,00 kn, naknadu po sudskoj presudi u vezi s prijenosom prava korištenja nad nekretninom u iznosu od 23.389,00 kn te druge nespomenute prihode (otpis potraživanja i povrat cestarine) u iznosu od 5.002,00 kn.

Prihodi od imovine ostvareni su od nefinancijske imovine u iznosu od 1.405.547,00 kn i financijske imovine u iznosu od 8,00 kn. Prihodi od nefinancijske imovine odnose se na zakup i iznajmljivanje imovine u iznosu od 965.033,00 kn (od čega se na zakup poslovnih prostora središnjice Stranke odnosi 707.623,00 kn, organizacijskih jedinica 216.920,00 kn i Gradsku organizaciju Zagreb 40.490,00 kn) te nadoknadu režijskih troškova u iznosu od 440.514,00 kn. Prihodi od zakupa poslovnih prostora ostvareni su na temelju ugovora zaključenih sa zakupcima i ispostavljenih računa. Na iznos zakupnine obračunan je porez na dodanu vrijednost prema rješenjima Ministarstva financija iz 2009. i 2012. Stranka vodi evidencije poslovnih prostora danih u zakup.

Rješenjima Porezne uprave iz rujna 2017. i rujna 2018. Stranka je za obavljanje gospodarske djelatnosti razvrstana u obveznike poreza na dobit, na što je uložila žalbu te je u tijeku rješavanje.

Prihodi od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu od 119.485,00 kn ostvareni su na temelju ugovora o prodaji stanova iz prijašnjih godina, uz rok otplate od 30 godina. Stranka vodi evidencije o zaključenim ugovorima i otplatama.

Prihodi u iznosu od 79.659,00 kn ostvareni su na temelju sporazuma o zajedničkom izlasku na lokalne izbore u 2017. Za provedbu lokalnih izbora Stranka je evidentirala obveze za primljene predujmove od koalicijskih partnera za financiranje izborne promidžbe, a ukupne rashode izborne promidžbe je po okončanju izbora i obračunu troškova umanjila dio rashoda koji se odnosi na koalicijske partnere te u poslovnim knjigama iskazala potraživanja od koalicijskih partnera u iznosu pripadajućeg dijela njihovih rashoda izborne promidžbe. Ostvareni prihodi u 2019. odnose se na udjele u troškovima izborne promidžbe šest koalicijskih partnera za tri liste kandidata i njihove zamjenike koje su jedinice područne (regionalne) samouprave na račun Stranke uplatile iz sredstava za redovno godišnje financiranje na temelju prethodno zaključenih sporazuma o ustupanju potraživanja (koalicijski partneri ugovorima su se obvezali nedostatna sredstva za financiranje izborne promidžbe podmiriti iz vlastitih sredstva ili iz sredstava za redovno godišnje financiranje).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 25.761.924,00 kn, što je 5.413.338,00 kn ili 26,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 25.154,00 kn ili 0,1 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	5.829.563,00	5.263.291,00	90,3
2.	Materijalni rashodi	12.488.893,00	17.805.914,00	142,6
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	1.346.888,00	4.993.599,00	370,8
2.2.	Drugi materijalni rashodi	11.142.005,00	12.812.315,00	115,0
3.	Rashodi amortizacije	487.810,00	424.118,00	86,9
4.	Financijski rashodi	923.433,00	820.894,00	88,9
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	70.777,00	1.161.048,00	1 640,4
6.	Drugi rashodi	548.110,00	286.659,00	52,3
	Ukupni rashodi	20.348.586,00	25.761.924,00	126,6
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	24.250.208,00	24.665.948,00	101,7
	Višak prihoda	3.901.622,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	1.095.976,00	-

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije više ostvareni su rashodi za promidžbu i informiranje za 3.646.711,00 kn ili 270,8 %, drugi materijalni rashodi za 1.670.310,00 kn ili 15,0 % te za donacije za 1.090.271,00 kn ili 1 540,4 %. Do povećanja je najvećim dijelom došlo zbog troškova izborne promidžbe za provođenje izbora članova u Europski parlament te donacije kandidatu za izbore za predsjednika Republike Hrvatske.

Vrijednosno značajnije manje u odnosu na prethodnu godinu ostvareni su rashodi za zaposlene za 566.272,00 kn ili 9,7 % (zbog smanjenja broja zaposlenih), drugi rashodi za 261.451,00 kn ili 47,7 % (jer su u 2018. plaćeni značajni sudski troškovi) te financijski rashodi za 102.539,00 kn ili 11,1 % (zbog djelomične otplate kredita).

Od ukupno ostvarenih rashoda u iznosu od 25.761.924,00 kn, za redovnu aktivnost Stranke ostvareni su rashodi u iznosu od 22.159.359,00 kn, za izbor članova u Europski parlament u iznosu od 3.492.057,00 kn (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 3.491.983,00 kn i financijskih rashoda u iznosu od 74,00 kn) i za prijevremene lokalne izbore u iznosu od 110.508,00 kn (od čega u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 110.182,00 kn i financijskih rashoda u iznosu od 326,00 kn).

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 5.263.291,00 kn, što je 20,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na brutoplaće u iznosu od 4.483.802,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 730.525,00 kn te druge rashode za zaposlene (otpremnina, potpore za novorođeno dijete i u slučaju smrti člana obitelji) u iznosu od 48.964,00 kn. Koncem 2019. Stranka je imala 45 zaposlenika, od čega 25 u središnjici Stranke i 20 u organizacijskim jedinicama (podružnicama). Prosječna plaća po zaposleniku iznosi 6.014,00 kn neto. Plaće su obračunane prema Pravilniku o radu iz 2017. uz koji je utvrđena sistematizacija radnih mjesta. Prema odredbama članka 8. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine 157/13, 152/14 i 39/18), Stranka je obveznik kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom. U skladu s odredbama članka 5. Pravilnika o utvrđivanju kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom (Narodne novine 75/18), Stranka je u 2019. plaćala novčanu naknadu za jednu osobu u mjesečnom iznosu od 1.125,00 kn.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 4.993.599,00 kn, što je 19,4 % ukupno ostvarenih rashoda. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, u okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja, evidentirani su odnosno iskazani rashodi u iznosu od 2.953.509,00 kn, dok su preostali rashodi u vezi s izbornom promidžbom u iznosu od 2.040.090,00 kn evidentirani i iskazani u okviru računa zakupnine i najamnine u iznosu od 847.048,00 kn, druge usluge u iznosu od 698.743,00 kn, grafičke i tiskarske usluge u iznosu od 257.028,00 kn, uredski materijal i drugi materijalni rashodi u iznosu od 110.860,00 kn, usluge pošte u iznosu od 79.141,00 kn, energija (gorivo) u iznosu od 23.649,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 7.604,00 kn, intelektualne usluge u iznosu od 7.188,00 kn, reprezentacija u iznosu od 6.498,00 kn te naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 2.331,00 kn. Ostvareni su za izbor članova u Europski parlament u iznosu od 3.491.983,00 kn, redovno poslovanje u iznosu od 1.391.434,00 kn te prijevremene lokalne izbore u iznosu od 110.182,00 kn.

U okviru rashoda za izbornu promidžbu za izbor članova u Europski parlament u iznosu od 3.491.983,00 kn, vrijednosno značajniji rashodi ostvareni su za medijsko oglašavanje u elektroničkim (televizija, radio, internet) i tiskanim medijima u iznosu od 1.312.299,00 kn, oglašavanje na plakatima u iznosu od 819.745,00 kn, snimanje i izradu reklamnih spotova te fotografiranje kandidata u iznosu od 313.743,00 kn, osmišljavanje i izradu marketinške kampanje u iznosu od 225.000,00 kn, tiskanje plakata, letaka, brošura i balona u iznosu od 202.949,00 kn te nabavu materijala za promidžbu (kemijske olovke, upaljači, privjesci i slatkiši) u iznosu od 110.860,00 kn.

Uz račune su priloženi terminski planovi, specifikacije izvršenja te isječci iz dnevnih listova. Za kontrolu izvršenja usluga, odnosno primitka materijala te kontrolu računa zadužena je odgovorna osoba.

Za usluge promidžbe i informiranja u okviru redovne djelatnosti ostvareni su rashodi u iznosu od 1.391.434,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na obročnu otplatu duga po izvansudskoj nagodbi iz 2018. o podmirenju rashoda za lokalne izbore u 2009. u iznosu od 487.500,00 kn, istraživanje javnog mijenja u iznosu od 361.875,00 kn, provođenje anketa u iznosu od 204.178,00 kn, dnevne, tjedne i mjesečne tiskovine nacionalnog i regionalnog sadržaja te stručnu literaturu u iznosu od 108.612,00 kn, propagandne poruke i objave u tiskovinama u iznosu od 64.133,00 kn te oglašavanje na društvenim mrežama i drugim medijima (baneri, pasice, totemi, panoi) u iznosu od 39.172,00 kn.

Rashodi za promidžbu prijevremenih lokalnih izbora ostvareni su u iznosu od 110.182,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na izradu idejnih i izvedbenih rješenja plakata i razglednica u iznosu od 33.750,00 kn, oglašavanje u tisku i radijskim postajama u iznosu od 28.973,00 kn te tiskanje letaka i plakata u iznosu od 18.254,00 kn.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 12.812.315,00 kn, što je 49,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 2.461.208,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu od 1.845.900,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 1.495.779,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 1.484.824,00 kn, druge usluge u iznosu od 1.277.238,00 kn, energiju (električna energija, plin i gorivo) u iznosu od 986.268,00 kn, komunalne usluge (opskrba vodom, odlaganje otpada i druge naknade) u iznosu od 628.934,00 kn, uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu od 594.796,00 kn, naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 404.522,00 kn, troškove čišćenja poslovnih prostora u iznosu od 371.415,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 328.131,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 280.499,00 kn, grafičke i tiskarske usluge u iznosu od 227.668,00 kn, računalne usluge u iznosu od 223.449,00 kn te druge nespomenute materijalne rashode (između ostalog, sitan inventar i automobilske gume, premije osiguranja, članarine i kotizacije, fotokopiranje i umnožavanje, tehnički pregled, registracija i pranje vozila, radiotelevizijske pristojbe) u iznosu od 201.684,00 kn.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge ostvareni u iznosu od 2.461.208,00 kn odnose se na usluge studentskih servisa (za rad u pozivnom centru i infocentrima, unos članstva u bazu podataka, sortiranje arhivske građe te druge administrativne poslove) u iznosu od 997.716,00 kn, konzultantske i savjetničke usluge u iznosu od 828.934,00 kn, ugovore o djelu (za sređivanje i popisivanje zbirki dokumenata iz rada Stranke, pomoćne poslove u organizacijskim jedinicama, održavanje stranačkih prostorija, prikupljanje odluka jedinica lokalne samouprave i unos podataka u bazu, usklađivanje baze članstva te praćenje objava u medijima) u iznosu od 304.255,00 kn, odvjetničke, javnobilježničke, knjigovodstvene i druge usluge u iznosu od 182.751,00 kn te autorske honorare (za scenske nastupe umjetnika, izradu grafičkog dizajna i vizualnih sadržaja, kreiranje pisanog sadržaja, organizaciju nastupa, poslove uredništva u stranačkom listu te vođenje programa, producentске i umjetničke honorare) u iznosu od 147.552,00 kn.

U okviru rashoda za zakupnine i najamnine u iznosu od 1.845.900,00 kn, vrijednosno značajniji rashodi ostvareni su za zakup prostora u iznosu od 973.268,00 kn, najam opreme (pozornice, razglas, rasvjeta, videoprojekcije, multifunkcijski uređaji) u iznosu od 395.531,00 kn te troškove operativnog *leasinga* u iznosu od 391.054,00 kn (Stranka je u listopadu 2019. raskinula ugovore o *leasingu* za pet vozila koji su bili zaključeni do 2020.).

Rashodi za reprezentaciju u iznosu od 1.495.779,00 kn ostvareni su za ugostiteljske usluge za druženja članova, motivacijske skupove, domjenke, obilježavanje praznika i obljetnica, izvještajno-tematske konvencije, konvencije županijskih odbora, sastanke zastupnika Hrvatskoga sabora iz redova Stranke, tribine i kampove pojedinih foruma, koordinacije, Glavni odbor i drugo.

Rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza ostvareni u iznosu od 1.484.824,00 kn odnose se na troškove mobilne i fiksne telefonije te interneta u iznosu od 1.017.732,00 kn, prijevoza u iznosu od 307.558,00 kn te poštanske troškove u iznosu od 159.534,00 kn.

Rashodi za druge usluge iznose 1.277.238,00 kn, a vrijednosno značajniji ostvareni su za usluge obrade tiskovina u iznosu od 257.918,00 kn, zaštitarske usluge u iznosu od 175.085,00 kn, izradu taktika za društvene mreže i strategije korištenja opreme nužne za kreiranje audiovideosadržaja u iznosu od 150.000,00 kn, postavljanje opreme, stvaranje sadržaja i kreiranje audiovideomaterijala u iznosu od 100.000,00 kn, opozicijsko istraživanje, analizu poreznih promjena i informatičko-telekomunikacijskog sustava Stranke u iznosu od 62.500,00 kn, izradu cjelovitog inventara *online* resursa Stranke i plana kontrole i distribucije sadržaja za publikaciju na *online* resursima u iznosu od 62.500,00 kn te izradu komparativne analize izbornih rezultata za izbor članova u Europski parlament u iznosu od 56.250,00 kn.

Rashodi za uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu od 594.796,00 kn ostvareni su za cvjetne aranžmane u iznosu od 345.425,00 kn, uredski materijal u iznosu od 104.101,00 kn, rezervne dijelove i drugi materijal u iznosu od 88.319,00 kn te materijal za održavanje u iznosu od 56.951,00 kn.

Rashodi za naknade drugim osobama izvan radnog odnosa ostvareni u iznosu od 404.522,00 kn odnose se na troškove smještaja u iznosu od 182.673,00 kn, prijevoza u iznosu od 137.527,00 kn, uporabu privatnog automobila u službene svrhe u iznosu od 71.534,00 kn te nadoknade putnih izdataka (tunelarine, cestarine, trajekti i drugo) u iznosu od 12.788,00 kn. Rashodi su ostvareni u svrhu sudjelovanja članova Stranke na stranačkim aktivnostima, na temelju računa i putnih naloga koji sadrže propisane podatke i priloge.

Rashodi u iznosu od 328.131,00 kn odnose se na naknade troškova zaposlenima za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 219.771,00 kn, cestarine, tunelarine i parkirne karte u iznosu od 61.321,00 kn, smještaj i prijevoz na službenom putu u iznosu od 22.351,00 kn, korištenje privatnog automobila u službene svrhe u iznosu od 22.188,00 kn te stručno usavršavanje zaposlenika u iznosu od 2.500,00 kn.

Rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja iznose 280.499,00 kn, od čega za održavanje građevinskih objekata u iznosu od 231.080,00 kn i vozila u iznosu od 49.419,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi ostvareni su za radove održavanja građevinskog objekta sjedišta Stranke (keramičarski radovi, uređenje zidova i podova, održavanje klimatizacijskih uređaja i kotlovnice, ugradnju novih vrata te drugi popravci na objektu) u iznosu od 120.441,00 kn te na radove uređenja i održavanja poslovnih prostorija područnih organizacija (zidarski i soboslikarski radovi, zamjena stropne rasvjete te drugi hitni građevinski radovi) u iznosu od 53.643,00 kn.

Rashodi za grafičke i tiskarske usluge u iznosu od 227.668,00 kn odnose se na izradu idejnog i izvedbenog rješenja plakata, razglednica i objava na društvenim mrežama te naslovnice, prijeloma i osnovno oblikovanje knjige, osmišljavanje kreativnog koncepta, dizajn i grafičku pripremu tiskanih materijala, izradu i tisak letaka, plakata, pisama, naljepnica, brošura i balona za tribine, forume i proslavu Praznika rada. Rashodi su ostvareni na temelju računa uz koje su priložene specifikacije obavljenih usluga.

U okviru računalnih usluga u iznosu od 223.449,00 kn vrijednosno značajniji rashodi odnose se na održavanje i operativno vođenje informatičkog sustava u iznosu od 160.000,00 kn, održavanje i nadogradnju sustava mrežnih stranica, aplikacija i druge internetske usluge u iznosu od 28.762,00 kn, održavanje programskog paketa POINT u iznosu od 16.875,00 kn te programerske i sistem-inženjerske usluge za računalni sustav DAVID u iznosu od 12.812,00 kn.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 424.118,00 kn, što je 1,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na obračunanu amortizaciju za građevinske objekte, računalnu opremu, uredski namještaj i opremu, komunikacijske uređaje, vozila i drugu imovinu Stranke. Obračun je proveden u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 820.894,00 kn, što je 3,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na kamate za primljene kredite u iznosu od 521.271,00 kn, bankarske i usluge platnog prometa u iznosu od 182.069,00 kn, zatezne kamate u iznosu od 108.312,00 kn te negativne tečajne razlike u iznosu od 9.242,00 kn.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 1.161.048,00 kn, što je 4,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na donacije za predsjedničke izbore u iznosu od 1.082.055,00 kn i tekuće donacije prema odlukama u iznosu od 78.993,00 kn. Za predsjedničke izbore, u skladu s odlukom Glavnog odbora, Stranka je donirala vlastita sredstva u novcu u iznosu od 939.105,00 kn, što je uplaćeno na poseban račun kandidata za izbor predsjednika Republike Hrvatske, te u uslugama u iznosu od 142.950,00 kn, što se odnosi na troškove izborne promidžbe u svrhu predstavljanja kandidata. Tekuće donacije odnose se na pomoći udrugama i drugim interesnim i ugroženim skupinama u okviru planiranih aktivnosti organizacijskih jedinica. Donacije su ostvarene na temelju zamolbi, zapisnika i odluka poslovnog direktora uz koje su priloženi računi.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 286.659,00 kn, što je 1,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na otpis potraživanja u iznosu od 150.670,00 kn, ugovorne kazne u iznosu od 98.303,00 kn te naknade štete u iznosu od 37.686,00 kn.

– Manjak prihoda

Manjak prihoda za 2019. iznosi 1.095.976,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 8.403.370,00 kn (višak prihoda ostvaren u 2018. u iznosu od 3.901.622,00 kn umanjen za preneseni manjak iz prijašnjih razdoblja u iznosu od 12.304.992,00 kn), obveze za porez na dobit iznose 331.611,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 9.830.957,00 kn. Prema Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima i uz Bilancu, manjak prihoda nadoknadit će se viškom prihoda iz narednog razdoblja.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2019., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 51.367.142,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2019.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2019.	31. prosinca 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	28.471.632,00	29.367.745,00	103,1
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	28.471.632,00	29.367.745,00	103,1
2.	Financijska imovina	20.977.984,00	21.999.397,00	104,9
2.1.	Novac u banci i blagajni	363.448,00	95.048,00	26,2
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	4.116.077,00	3.881.756,00	94,3
2.3.	Potraživanja za prihode	7.559.570,00	9.574.655,00	126,7
2.4.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	8.938.889,00	8.447.938,00	94,5
	Ukupno imovina	49.449.616,00	51.367.142,00	103,9
3.	Obveze	35.129.565,00	37.190.030,00	105,9
3.1.	Obveze za rashode	8.523.783,00	18.183.484,00	213,3
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	9.021.949,00	8.617.541,00	95,5
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	17.583.833,00	10.389.005,00	59,1
4.	Vlastiti izvori	14.320.051,00	14.177.112,00	99,0
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	49.449.616,00	51.367.142,00	103,9
	Izvanbilančni zapisi	2.775.357,00	2.125.000,00	76,6

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2019. veća je u odnosu na stanje iskazano početkom 2019. za 1.917.526,00 kn ili 3,9 %.

Vrijednosno značajnije povećanje odnosi se na obveze za rashode za 9.659.701,00 kn ili 113,3 %, potraživanja za prihode za 2.015.085,00 kn ili 26,7 % (od čega značajnije za članarine za 1.949.348,00 kn ili 43,1 %) te nefinancijsku imovinu za 896.113,00 kn ili 3,1 % (u poslovnim knjigama je po riješenim imovinskopравnim odnosima evidentirana vrijednost dviju nekretnina). Vrijednosno značajnije smanjenje odnosi se na odgođeno plaćanje rashoda i prihoda budućih razdoblja za 7.194.828,00 kn ili 40,9 %. Stranka je u 2019. provela ispravak knjiženja te je za izvansudsku nagodbu u vezi s izbornom promidžbom za lokalne izbore u 2009. u iznosu od 8.935.438,00 kn umanjila račun odgođenog plaćanja rashoda i u istom iznosu povećala obveze za rashode.

Nefinancijska imovina (proizvedena dugotrajna imovina) u iznosu od 29.367.745,00 kn odnosi se na građevinske objekte u iznosu od 32.746.183,00 kn, postrojenja i opremu (što se odnosi na uredsku opremu i namještaj) u iznosu od 5.064.945,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu od 250.376,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu od 188.140,00 kn te ispravak vrijednosti u iznosu od 8.881.899,00 kn. U 2019. nabavljeni su oprema i računalni programi ukupne vrijednosti od 268.100,00 kn, što se odnosi na nabavu računalne, komunikacijske i druge opreme.

Financijska imovina koncem 2019. iznosi 21.999.397,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu veća je za 1.021.413,00 kn ili 4,9 %. Odnosi se na potraživanja za prihode u iznosu od 9.574.655,00 kn, rashode budućih razdoblja po izvansudskoj nagodbi o obročnoj otplati duga za usluge izborne promidžbe iz 2009. u iznosu od 8.447.938,00 kn, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo u iznosu od 3.881.756,00 kn te novac u banci i blagajni u iznosu od 95.048,00 kn.

Koncem 2019. dospjela potraživanja iznose 12.097.408,00 kn ili 89,9 % ukupnih potraživanja, od čega je do lipnja 2020. naplaćeno 2.814.230,00 kn ili 23,3 % dospjelih potraživanja.

Potraživanja za prihode u iznosu od 9.574.655,00 kn odnose se na potraživanja za članarine u iznosu od 6.471.338,00 kn, od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 2.201.126,00 kn, od zakupaca za najamnine i režijske troškove poslovnih prostora danih u najam u iznosu od 882.963,00 kn i druga nespomenuta potraživanja u iznosu od 19.228,00 kn. Za naplatu članarine Stranka od siječnja 2008. vodi pomoćne evidencije u računalnom sustavu DAVID, a u poslovnim knjigama ima evidentirana potraživanja za članarine od 2016. Prema podacima iz navedenog računalnog sustava, zaduženje za članarine od 1. siječnja 2008. do 31. prosinca 2019. iznosi 32.616.252,00 kn (od čega se na 2019. odnosi 3.759.345,00 kn), naplaćeno je 19.405.954,00 kn te potraživanja koncem godine iznose 13.210.298,00 kn. Zbog istupanja članova iz Stranke, Stranka je umanjila potraživanja za članarine u iznosu od 82.009,00 kn. Koncem 2019. u poslovnim knjigama evidentirana su potraživanja za članarine u iznosu od 6.471.338,00 kn, a za preostala potraživanja Stranka utvrđuje mogućnosti naplate, odnosno zastaru.

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo u iznosu od 3.881.756,00 kn odnose se na ostala nespomenuta potraživanja u iznosu od 3.599.521,00 kn, jamčevne pologe (osnivački polog za Zakladu za studente osnovanu 2001.) u iznosu od 117.600,00 kn, potraživanja za naknade koje se refundiraju u iznosu od 91.475,00 kn, za predujmove plaćene dobavljačima u iznosu od 56.074,00 kn te za više uplaćeni porez u iznosu od 17.086,00 kn.

Vrijednosno značajnija ostala nespomenuta potraživanja odnose se na potraživanja za prodane stanove u iznosu od 1.667.931,00 kn, od Ministarstva financija iz prijašnjih godina u iznosu od 1.230.410,00 kn, organizacijskih jedinica u iznosu od 394.431,00 kn te koalicijskih partnera nakon provedenih izbora za zastupnike u Hrvatski sabor u 2016. i prijevremenih lokalnih izbora provedenih prethodnih godina i lokalnih izbora iz 2017. u iznosu od 291.040,00 kn. Potraživanja u iznosu od 1.667.931,00 kn odnose se na dugoročna potraživanja od kupaca za stanove prodane na temelju odredbi Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (Narodne novine 43/92 – pročišćeni tekst, 69/92, 87/92, 25/93, 26/93, 48/93, 2/94, 44/94, 47/94 – ispravak, 58/95, 103/95, 11/96, 76/96, 111/96, 11/97, 103/97, 119/97, 68/98, 163/98, 22/99, 96/99, 120/00, 94/01 i 78/02), a u poslovnim knjigama evidentirana su na temelju ugovora o prodaji stanova koji su zaključeni od 1992. do 1995., uz obročnu mjesečnu otplatu do 30 godina, te uplata kupaca. Potraživanja u iznosu od 1.230.410,00 kn iskazana su prema prijedlogu Ministarstva financija iz 2011., po kojem se Stranci priznaje 35,0 % od ukupno uplaćenih sredstava na ime otplate stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, na temelju evidencije poslovne banke.

Novčana sredstva u iznosu od 95.048,00 kn odnose se na stanje računa u poslovnim bankama u iznosu od 79.404,00 kn i u blagajni u iznosu od 15.644,00 kn.

Koncem 2019. obveze su iskazane u iznosu od 37.190.030,00 kn, a odnose se na obveze za rashode u iznosu od 18.183.484,00 kn, odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućih razdoblja u iznosu od 10.389.005,00 kn te obveze za kredite u iznosu od 8.617.541,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu obveze su veće za 2.060.465,00 kn ili 5,9 % zbog povećanja obveza prema dobavljačima. Koncem 2019. dospjele obveze iznose 23.286.031,00 kn ili 62,6 % ukupno iskazanih obveza. Do 1. lipnja 2020. podmirene su obveze u iznosu od 12.800.184,00 kn ili 34,4 % ukupno iskazanih obveza.

Obveze za rashode iznose 18.183.484,00 kn, od čega se vrijednosno značajnije odnose na obveze po izvansudskoj nagodbi o obročnoj otplati duga za usluge izborne promidžbe iz 2009. u iznosu od 8.447.938,00 kn, prema državnom proračunu (65,0 % od naplate prodanih stanova na kojima postoji stanarsko pravo) u iznosu od 5.223.992,00 kn, dobavljačima za materijalne rashode u iznosu od 3.587.482,00 kn (do lipnja 2020. podmirene su u iznosu od 2.548.500,00 kn ili 71,0 %) te za zaposlene (za plaće za prosinac 2019., a podmirene su u siječnju 2020.) u iznosu od 436.684,00 kn.

Stranka je u siječnju 2018. zaključila izvansudsku nagodbu o obročnoj otplati duga (do konca 2023.) u iznosu od 9.585.438,00 kn nastalog u vezi s izbornom promidžbom za lokalne izbore u 2009. Nagodbom je utvrđena obveza za 2018. i 2019. u iznosu od 650.000,00 kn godišnje. U 2018. podmirene su obveze u iznosu od 650.000,00 kn, u 2019. u iznosu od 487.500,00 kn, odnosno ukupno 1.137.500,00 kn te stanje koncem godine iznosi 8.447.938,00 kn. Obveze u iznosu od 162.500,00 kn podmirene su u siječnju 2020.

Prema poslovnim knjigama, početkom 2019. obveze za uplatu 65,0 % prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u državni proračun iznosile su 5.002.091,00 kn. Tijekom 2019. sredstva u iznosu od 221.901,00 kn nisu uplaćena u državni proračun te obveze koncem 2019. iznose 5.223.992,00 kn. Prema obrazloženju odgovorne osobe, Stranka u poslovnim knjigama ima iskazana potraživanja od Ministarstva financija u vezi s obveznicama te obveze prema Ministarstvu financija za stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo.

S obzirom na to da je Stranka s navedenim Ministarstvom provodila pregovore za prijebom međusobnih potraživanja i obveza, Stranka je u siječnju 2018. prestala uplaćivati pripadajući dio ostvarenih prihoda te je u više navrata kontaktirala Ministarstvo (posljednji dopis od 26. studenoga 2019.). Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2020.) Ministarstvo financija nije odgovorilo na pismeni upit Stranke.

Odgođeno plaćanje rashoda i naplaćeni prihodi budućih razdoblja iskazani su u iznosu od 10.389.005,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na članarine u iznosu od 6.471.338,00 kn, od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 2.201.126,00 kn te od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo u iznosu od 1.672.216 kn.

Obveze za kredite iznose 8.617.541,00 kn, od čega po okvirnim kreditima za odobreno prekoračenje na žiroračunu u iznosu od 4.856.800,00 kn, po kreditima za financiranje izborne promidžbe u iznosu od 2.760.741,00 kn (od čega za izbor zastupnika u Hrvatski sabor iz 2016. u iznosu od 1.760.741,00 kn i izbor članova u Europski parlament u iznosu od 1.000.000,00 kn) te po kreditu za obrtna sredstva u iznosu od 1.000.000,00 kn. Stranka je tijekom 2019. otplatila kredit za financiranje lokalnih izbora iz 2017. u iznosu od 1.474.622,00 kn i kredit za obrtna sredstva iz 2018. u iznosu od 500.000,00 kn, koji su ugovoreni prošlih godina.

Stranka je u 2019. koristila okvirne kredite po principu odobrenog prekoračenja na žiroračunu kod dvije poslovne banke, od čega kod jedne u iznosu od 4.000.000,00 kn, a kod druge u iznosu od 1.000.000,00 kn. Okvirni kredit u iznosu od 4.000.000,00 kn odobren je u veljači 2017. uz promjenjivu godišnju kamatnu stopu od 8,06 % i promjenjivu naknadu od 0,4 % od iznosa odobrenog kredita. Ugovorom je utvrđeno izravno produljenje kredita za daljnjih 180 dana po isteku roka korištenja, pod uvjetom da Stranka po isključivoj procjeni poslovne banke udovoljava uvjetima za daljnje korištenje kredita. Za osiguranje povrata kredita poslovnoj banci predana je solemnizirana zadužnica. Koncem 2019. stanje obveza po okvirnom kreditu iznosi 3.971.124,00 kn. Za kamate na odobreno prekoračenje u 2019. plaćeno je 273.189,00 kn.

Kod druge poslovne banke Stranka od ožujka 2018. koristi okvirne kredite na temelju zaključaka Poslovnog odbora. Produženje korištenja okvirnog kredita na rok sve dok za to postoji potreba odobrio je Poslovni odbor te je s poslovnom bankom 21. lipnja 2018. zaključen ugovor kojim je odobreno korištenje kredita u iznosu od 500.000,00 kn do 21. lipnja 2019. s fiksnom kamatnom stopom od 4,5 % godišnje. Kredit je vraćen u skladu s ugovorenim. Novi ugovor kojim je odobren okvirni kredit po transakcijskom računu u iznosu od 1.000.000,00 kn zaključen je 9. svibnja 2019. na godinu dana. Za osiguranje naplate kredita poslovnoj banci predana je solemnizirana zadužnica te je zaključen ugovor o cesiji kojim je Stranka poslovnoj banci ustupila dio svojeg potraživanja prema državnom proračunu s osnova redovnog godišnjeg financiranja. Koncem 2019. stanje obveza po okvirnom kreditu iznosi 885.676,00 kn. Kamate na odobrena prekoračenja su u 2019. plaćene u iznosu od 22.489,00 kn.

Za financiranje promidžbenih aktivnosti za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u 2016. Stranka je u srpnju 2016. s poslovnom bankom zaključila ugovor o kratkoročnom kreditu u iznosu do 9.000.000,00 kn, uz promjenjivu godišnju kamatnu stopu od 5,0 % i kvartalnu otplatu kredita. Ugovor je zaključen na temelju suglasnosti Predsjedništva Stranke, a po prethodnom prijedlogu Poslovnog odbora.

Ugovoreno je postupno korištenje kredita, najkasnije do 31. listopada 2016. Stranka se obvezala vratiti kredit postupno, po primitku sredstava iz državnog proračuna za naknadu troškova izborne promidžbe (najkasnije do 1. kolovoza 2017.). Do konca 2016. Stranka je iskoristila maksimalni iznos kredita, odnosno 9.000.000,00 kn. U 2016. podmirila je obvezu u iznosu od 5.478.518,00 kn te je stanje obveza za glavnicu kredita 31. prosinca 2016. iznosilo 3.521.482,00 kn. Zbog nemogućnosti vraćanja kredita u ugovorenom roku, Stranka je u srpnju 2017. zaključila dodatak ugovoru kojim je rok otplate kredita produžen do 30. rujna 2017. S obzirom na to da obveza nije podmirena ni do konca rujna 2017. (podmirene su samo dospjele kamate po kreditu u iznosu od 221.355,00 kn), Stranka je 27. prosinca 2017. s poslovnim bankom zaključila drugi dodatak ugovoru kojim je utvrđeno vraćanje kredita u osam jednakih tromjesečnih obroka, od kojih prvi dospijeva 31. siječnja 2019., a zadnji 31. listopada 2020. Ugovorena je kamatna stopa u visini referentne uvećane za 4,9 postotnih poena godišnje. Za osiguranje naplate Stranka je poslovnoj banci ustupila potraživanja s osnova redovnog godišnjeg financiranja koja na teret državnog proračuna dospijevaju u 2018., 2019. i 2020., o čemu je 27. prosinca 2017. zaključen sporazum o osiguranju potraživanja koji je potvrdilo Ministarstvo financija. U skladu s drugim dodatkom ugovoru, Stranka je u 2019. otplatila četiri obroka po 440.185,00 kn, odnosno ukupno 1.760.740,00 kn te kamate u iznosu od 148.406,00 kn. Do dana obavljanja revizije (lipanj 2020.) Stranka je otplatila još dva obroka po 440.185,00 kn, odnosno ukupno 880.370,00 kn te obveze za glavnicu kredita 2. lipnja 2020. iznose 880.371,00 kn.

Za financiranje izborne promidžbe za izbor članova u Europski parlament Stranka je u travnju 2019. s poslovnim bankom zaključila ugovor o kreditu u iznosu od 2.000.000,00 kn. Rok korištenja kredita je 30. travnja 2019., a rok vraćanja dvanaest mjeseci od isteka roka korištenja, u četiri jednaka tromjesečna obroka po 500.000,00 kn, od kojih prvi dospijeva 31. srpnja 2019., a zadnji obrok 30. travnja 2020. Za obradu i odobravanje kredita Stranka je platila jednokratnu naknadu u visini od 0,55 % od iznosa kredita. Tijekom 2019. otplaćeno je 1.000.000,00 kn glavnice i 36.669,00 kn kamate te stanje obveza za glavnicu kredita 31. prosinca 2019. iznosi 1.000.000,00 kn. Prema poslovnim knjigama Stranke za 2020., kredit je u cijelosti otplaćen u ugovorenom roku.

Za financiranje obrtnih sredstava Stranka i poslovna banka su, na temelju odobrenja poslovnog odbora Stranke, 4. prosinca 2019. zaključile ugovor o kreditu u iznosu od 1.000.000,00 kn. Rok korištenja kredita je 13. prosinca 2019., a rok vraćanja 24 mjeseca od isteka roka korištenja (13. prosinca 2021.). Stranka se obvezala vratiti kredit u osam jednakih tromjesečnih obroka po 125.000,00 kn, od kojih prvi dospijeva na naplatu 31. siječnja 2020., a zadnji obrok 13. prosinca 2021. Jednokratna naknada za obradu i odobravanje kredita plaćena je u visini od 0,55 % iznosa kredita. Stanje obveza za glavnicu kredita koncem 2019. iznosi 1.000.000,00 kn. Kamate su plaćene u iznosu od 900,00 kn. Do dana obavljanja revizije (lipanj 2020.) Stranka je, u skladu s ugovorenim, otplatila prvi obrok kredita u iznosu od 125.000,00 kn te obveze za kredit 2. lipnja 2020. iznose 875.000,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2019.

Postupci revizije provedeni su od 20. svibnja do 21. rujna 2020.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06), koji je na snazi od 24. ožujka 2019.
2. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17 i 115/18)
4. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019.
2. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, koji je na snazi od 24. ožujka 2019.
3. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 115/16, 106/18, 121/19 i 32/20)
5. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19 i 80/19)
6. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)

7. Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 1. kolovoza 2019.
8. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja, koji je stupio na snagu 1. kolovoza 2019.
9. Statut Stranke
10. Godišnji program rada Stranke
11. Financijski plan i izmjene Financijskog plana Stranke
12. Odluka o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna, članarinama, dobrovoljnim prilozima (donacijama) i drugim prihodima. Također, obavljena je provjera ulaznih i izlaznih računa, obračuna plaća i naknada za zaposlene te dokumentacije u vezi s rashodima za promidžbu i informiranje, intelektualne i osobne usluge, naknade za obavljanje aktivnosti osobama izvan radnog odnosa, reprezentaciju, usluge telefona, pošte i prijevoza, rashodima za donacije (pomoći) te drugim rashodima. Obavljeni su razgovori s poslovnim direktorom i voditeljicom računovodstva te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2019.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina te obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2019. utvrđeni su propusti koji se odnose na poduzimanje mjera za pokriće manjka prihoda te obveze i potraživanja.

1. Manjak prihoda te obveze i potraživanja

1.1. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 24.665.948,00 kn (što je 415.740,00 kn ili 1,7 % više u odnosu na prethodnu godinu), ukupni rashodi u iznosu od 25.761.924,00 kn (što je 5.413.338,00 kn ili 26,6 % više u odnosu na prethodnu godinu) te manjak prihoda za 2019. iznosi 1.095.976,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 8.403.370,00 kn (višak prihoda ostvaren u 2018. u iznosu od 3.901.622,00 kn umanjen za preneseni manjak iz prijašnjih razdoblja u iznosu od 12.304.992,00 kn), obveze za porez na dobit iznose 331.611,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 9.830.957,00 kn. Prema bilješkama uz financijske izvještaje za 2019. manjak prihoda će se nadoknaditi viškom prihoda iz narednog razdoblja. Stranka je u siječnju 2017. donijela Plan restrukturiranja s podacima o ostvarenim prihodima, rashodima, potraživanjima i obvezama Stranke od 2013. do 2017. te prijedlogom ušteda i povećanja prihoda do 2020. Izmjene i dopune navedenog Plana donesene su u studenome 2018. Planirano povećanje prihoda nije ostvareno, a bilješke uz financijske izvještaje za 2019. ne sadrže obrazloženje s podacima o izvorima i načinu ostvarenja viška prihoda.

Koncem 2019. obveze su iskazane u iznosu od 37.190.030,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 2.060.465,00 kn ili 5,9 %. Vrijednosno značajnije odnose se na odgođeno priznavanje prihoda od članarina u iznosu od 6.471.338,00 kn, obveze za kredite u iznosu od 8.617.541,00 kn te obveze za rashode u dijelu koji se odnosi na obročnu otplatu duga za usluge izborne promidžbe iz 2009. po izvansudskoj nagodbi u iznosu od 8.447.938,00 kn, uplatu 65,0 % prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u državni proračun u iznosu od 5.223.992,00 kn te dobavljačima za materijalne rashode u iznosu od 3.587.482,00 kn. Dospjele su obveze u iznosu od 23.286.031,00 kn i čine 62,6 % ukupno iskazanih obveza. Do lipnja 2020. podmirene su obveze u iznosu od 12.800.184,00 kn ili 34,4 % ukupno iskazanih obveza te Stranka u narednom razdoblju treba voditi računa o preuzimanju i pravodobnom podmirenju obveza.

Također, Stranka ima iskazana potraživanja u iznosu od 13.456.411,00 kn, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 12.097.408,00 kn ili 89,9 % ukupnih potraživanja. Vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja od članarine u iznosu od 6.471.338,00 kn, od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 2.201.126,00 kn za prodane stanove u iznosu od 1.667.931,00 kn, od Ministarstva financija u iznosu od 1.230.410,00 kn te od zakupaca za najamnine i režijske troškove poslovnih prostora danih u najam u iznosu od 882.963,00 kn. Do lipnja 2020. naplaćeno je 2.814.230,00 kn ili 23,3 % dospjelih potraživanja. Iznos dospjelih potraživanja upućuje na potrebu poduzimanja učinkovitijih mjera naplate potraživanja.

Državni ured za reviziju preporučuje poduzimanje učinkovitijih mjera za pokriće manjka prihoda, pravodobno podmirenje dospjelih obveza i naplatu potraživanja te voditi računa o preuzimanju obveza u narednim godinama.

- 1.2. *Stranka u očitovanju navodi da su rashodi redovnog poslovanja smanjeni, ali Plan restrukturiranja nije dijelom realiziran jer su rashodi u razdoblju od donošenja navedenog Plana do konca 2019. povećani zbog održavanja izbora, a planirano povećanje prihoda nije ostvareno te će Stranka nakon provedbe unutarstranačkih izbora u rujnu 2020. pristupiti novom restrukturiranju. Nadalje, obrazlaže da su obveze povećane zbog ostvarenja rashoda za izbornu promidžbu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u 2020. te će Stranka, s obzirom na to da su rezultati provedbe navedenih izbora manji od očekivanih, voditi više računa o preuzimanju i podmirenju obveza. U nastavku očitovanja Stranka navodi da je svjesna problematike u vezi s naplatom potraživanjima za članarine te će određena postupanja trebati odrediti novo vodstvo Stranke izabrano na unutarstranačkim izborima. Obrazlaže da za naplatu zakupnina poduzima sve mjere naplate te navodi da će voditi više računa oko naplate potraživanja, a posebice u vezi s naplatom potraživanja za članarine i prihoda od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2018., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2019. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogu i preporuci danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navodi se nalog i preporuka iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Potraživanja	2018.	Provoditi postupak utvrđivanja mogućnosti naplate, odnosno zastare članarina te u poslovnim knjigama evidentirati, odnosno u financijskim izvještajima iskazati potraživanja za članarine.	31. 5. 2019.	provedeno
2.	Obveze	2018.	I nadalje provoditi aktivnosti na usklađenju međusobnih obveza i potraživanja s Ministarstvom financija koje se odnose na prodaju stanova na kojima postoji stanarsko pravo.	31. 12. 2019.	u postupku provedbe

Obrazloženje dane preporuke koja je u postupku provedbe daje se u nastavku.

- U vezi s preporukom koja se odnosi na usklađenje međusobnih obveza i potraživanja s Ministarstvom financija (dalje u tekstu: Ministarstvo) koje se odnose na prodaju stanova na kojima postoji stanarsko pravo, Stranka je Planom provedbe naloga i preporuka za 2017. utvrdila rok postupanja prosinac 2019. U listopadu 2015. Stranka je zatražila vještačenje sudskog vještaka koji je utvrdio iznos potraživanja Stranke od Republike Hrvatske na temelju prava na obveznice za devizna sredstva ostvarena prodajom stanova, obvezu Stranke prema državnom proračunu 31. prosinca 2015. te pripadajuće zatezne kamate. Na temelju činjenica utvrđenih vještačenjem, Stranka je sastavila i u siječnju 2016. Ministarstvu uputila prijedlog Sporazuma o podmirenju međusobnih potraživanja u kojem se Ministarstvo i Stranka obostrano odriču potraživanja za zatezne kamate. Prema Sporazumu, Ministarstvo prema Stranci ima potraživanja (bez zateznih kamata) u iznosu od 4.709.096,00 kn, a Stranka prema Ministarstvu u iznosu od 5.075.352,00 kn te bi se međusobna potraživanja prebila, a Ministarstvo bi Stranci uplatilo razliku u iznosu od 366.256,00 kn. Prema pisanom očitovanju poslovnog direktora iz rujna 2017., Ministarstvo je u veljači 2016. obavijestilo Stranku da je u tijeku upoznavanje novih zaposlenika s predmetom, zbog čega je proces usklađivanja produljen. Od rujna 2016. aktivnosti na potpisivanju Sporazuma poduzimao je glavni tajnik Stranke (sastanci u Ministarstvu). U nekoliko navrata Stranka je Ministarstvu uputila dopise kojima traži očitovanje u vezi s predmetom te provođenjem aktivnosti za usklađenje. U travnju 2018. Ministarstvo je obavijestilo Stranku da je predmet ponovno na razmatranju.

Stranka je tijekom 2018. i 2019. u više navrata kontaktirala Ministarstvo, a do vremena obavljanja revizije (lipanj 2020.) Ministarstvo se nije očitovalo o prijedlogu Sporazuma. Stranka je do 2018. u državni proračun uplaćivala 65,0 % prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. Sredstva za 2018. u iznosu od 292.954,00 kn i za 2019. u iznosu od 221.901,00 kn nije uplatila u državni proračun.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema preporuci Državnog ureda za reviziju, koja nije u cijelosti provedena.

- 1.2. *Stranka u očitovanju navodi da je dogovor s Ministarstvom financija još uvijek u proceduri i nije realiziran te će Stranka i nadalje pokušati ishoditi zaključivanje sporazuma o podmirenju međusobnih potraživanja.*